

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

GBS KOUTERSCHOOL TE MALDEREN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 11965

Instelling GBS Kouterschool
Kouterbaan 17 - 1840 MALDEREN

Beleidsverantwoordelijke Farah DE CLERCK

Telefoonnummer 052 33 50 60

E-mail secretariaat@kouterschool.londerzeel.be

Website <https://kouterschool.londerzeel.be>

Bestuur Gemeentebestuur van Londerzeel
Brusselsestraat 25 - 1840 LONDERZEEL

Scholengemeenschap LONKA
J. Van Doorslaerstraat 47 - 1840 LONDERZEEL

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB Noordwest- Brabant
Mollestraat 59 - 1730 ASSE

Start- en einddatum doorlichting 11/12/2023 - 14/12/2023

Inspectieteam Jurn VAN DEN MEERSCHE
Veerle INGHELBRECHT

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De onderwijsleerpraktijk in het kleuteronderwijs	9
4.2	Wiskunde in het lager onderwijs	10
5	Respecteert de school de regelgeving?	12
6	Samenvatting	13
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	13
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	14
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	14
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	15
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	16

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Kouterbaan 17 - 1840 MALDEREN.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid BENADERT DE VERWACHTING De school stuurt haar visie bij waar nodig. Zo doorliep ze een traject om haar visie af te stemmen op de input en de context van de school en op de regelgeving. Om blijvend tegemoet te kunnen komen aan de toenemende diversiteit stelt de school in haar vernieuwde visie 'samen met jou op weg' centraal. De school weet doorgaans wat ze met haar onderwijs wil bereiken. Voor een aantal aspecten van haar werking, zoals voor de wijze waarop ze de ontwikkeling van de kleuters opvolgt en voor de begeleiding op maat, is de visie nog in beperkte mate richtinggevend of kan de school deze nog verder concretiseren. Het is een werkpunt om bij de implementatie van vernieuwingen strategisch te werk te gaan. De school laat nog kansen liggen om prioriteiten over meerdere schooljaren uit te zetten en resultaten en effecten voorop te stellen.

Onderwijskundig beleid BENADERT DE VERWACHTING De school geeft het onderwijskundig beleid vorm, maar doet dat fragmentair of weinig schoolbreed. De huidige pedagogisch-didactische afspraken zijn niet altijd doelgericht of duidelijk voor alle teamleden. Het is een aandachtspunt om bij vernieuwingen en veranderingen steeds beide afdelingen te betrekken. De school laat nog kansen liggen om maatregelen en afspraken voldoende concreet te verankeren om haar werking te versterken en de continuïteit ervan te verzekeren. Zo kan de school onder meer de kwaliteit van de planmatige aanpak van kleuters en leerlingen binnen de verhoogde zorg verbeteren en zoeken naar een efficiënt systeem om daarbij de planlast te bewaken. Ook is het een kans om waardevolle initiatieven die leraren in de lagere afdeling nemen voor de vormgeving van de onderwijsleerpraktijk voor wiskunde schoolbreed ingang te doen krijgen. De school ondersteunt de teamleden en voorziet leraren in groeiende mate van feedback.

Cyclische evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking systematisch en cyclisch. Ze heeft nadrukkelijk aandacht voor de evaluatie van de resultaten en effecten. Aan de hand van selectieve en gerichte bevestigingen kan de school haar zicht op de kwaliteit van haar werking nog verder verfijnen. Om de kwaliteit van het kleuteronderwijs te monitoren en te optimaliseren, vormt het een uitdaging om hiervoor ook evaluatiegegevens te verzamelen.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING

De school evalueert haar kwaliteit op basis van kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze laat nog kansen liggen om bij haar evaluaties de resultaten en effecten bij de leerlingen te benutten. Zo is het een werkpunt voor de school om, over de afdelingen heen, de aanpak voor wiskunde te blijven optimaliseren om bijvoorbeeld de resultaten voor het domein meten te verbeteren. Voor het kleuteronderwijs beschikt de school over de resultaten van de verplichte taalscreening in de derde kleuterklas, maar is het een werkpunt om daarnaast ook betrouwbare evaluatie- en observatiegegevens te benutten in functie van haar kwaliteitszorg.

Borgen en bijsturen VOLGENS DE VERWACHTING

De school heeft grotendeels zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt wat kwaliteitsvol is, maar kan nog systematischer en concreter afspraken, maatregelen en doeltreffende initiatieven verankeren. De school ontwikkelt verbeteracties voor haar werkpunten.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in het kleuteronderwijs

Onderwijs en begeleiding op maat BENADERT DE VERWACHTING	De leraren laten kansen liggen om voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuters. De leraren spelen in beperkte mate gericht in op de onderwijsbehoeften van de kleuter. Het is een werkpunt voor de (zorg)leraren om, in overleg, de onderwijsbehoeften van deze kleuters samen te verfijnen en een planmatige aanpak (doel, actie, evaluatie) te voorzien. Hierdoor gebeurt de opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding in beperkte mate.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De aanpak is geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. De leraren houden rekening met de inbreng van de kleuters en stimuleren de betrokkenheid van de kleuters door het aanbod in de hoeken te variëren en te verrijken vanuit de doelen en de ontwikkelingsbehoeften van de kleuters. Ze kunnen verder groeien in de aandacht voor horizontaal samenhangende inhouden en contexten. De leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden. Ze werkten hiervoor een leerlijn uit voor het contractwerk en het stimuleren van de executieve functies. Ze kunnen de tijd om te leren en te ontwikkelen verder maximaliseren.
Effectieve feedback VOLGENS DE VERWACHTING	Tijdens begeleide activiteiten en activiteiten in de verschillende hoeken geven de leraren geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de kleuters in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vooral vanuit de leerervaringen van de kleuters. De feedback is zowel op het product als op het proces gericht. De feedback is doorgaans duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De leraren kunnen verder groeien om de feedback eveneens te richten op de vooropgestelde doelen, het zelfregulerend niveau en op de volgende stappen in het leerproces (feedforward).

Leerlingenevaluatie De observatie en evaluatie sporen beperkt met het gevalideerd
BENADERT DE doelenkader en met het aanbod. De leraren laten nog kansen liggen om
VERWACHTING de observatie en evaluatie in te bedden in het onderwijsleerproces en om te komen tot een transparante, betrouwbare, faire en brede evaluatie. Het doelgericht observeren en evalueren van de kleuters is een werkpunt. De leraren hebben beperkte aandacht voor de verticale samenhang van kennis, vaardigheden en attitudes in de loop van het leerjaar en over de leerjaren heen. Het is tevens een verbeterpunt om objectieve en eenduidige beoordelingscriteria vast te leggen en te gebruiken.

4.2 Wiskunde in het lager onderwijs

Onderwijs en begeleiding op maat De leraren laten kansen liggen om voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen. Het is een verbeterpunt om de beeldvorming van deze leerlingen nog verder te verfijnen. Er blijven kansen liggen om sterktes van leerlingen te benutten als hefboom binnen de begeleiding. De leraren spelen in beperkte mate gericht in op de onderwijsbehoeften van de leerling. Daarbij is het een werkpunt om op basis van een haalbare en concrete hulpvraag doelen te bepalen en het onderwijsleerproces en de leerlingenevaluatie erop af te stemmen. De opvolging van de effecten van de begeleiding en de eventuele bijsturing zijn voor verbetering vatbaar.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Ze laten echter nog kansen liggen om de aanpak geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend te maken. De leraren expliciteren doorgaans leerdoelen en succescriteria op een voor leerlingen begrijpbare manier. Ze doen dit in mindere mate voor de moeilijker meetbare doelen. De leraren spelen met hun aanpak in op de instructiegevoeligheid en sporen de leerlingen aan om zelf te bepalen welke instructie ze nodig hebben. Het is een verbeterpunt om activerende werkvormen ook in te zetten als middel om controle van begrip bij de leerlingen na te gaan. Op basis daarvan is het mogelijk de keuze van leerlingen voor een instructiegroep te ondersteunen of bij te sturen. Om leerlingen te stimuleren te leren uit hun fouten en op basis van zelfevaluatie hun leerproces bij te sturen, is het efficiënt gebruik van correctiesleutels nog een aandachtspunt. Sommige principes om zelfredzaamheid te vergroten, zijn bij sommige leraren wel gekend, maar de toepassing ervan is wisselend. Zo blijven kansen liggen om metacognitieve vaardigheden bij de leerlingen te ontwikkelen doorheen de schoolloopbaan. De leraren benutten de tijd om te leren doorgaans efficiënt.

Effectieve feedback VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is voornamelijk op het product en op het proces gericht. Eerder sporadisch en intuïtief is de feedback ook gericht op de zelfregulatie. De feedback is duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Met het oog op de motivatie van de leerlingen is het een uitdaging om in de feedback vooral mee te geven wat de leerlingen nodig hebben om de volgende stappen te zetten in hun leerproces in functie van de te bereiken doelen.
Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING	De observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, betrouwbaar, fair en breed. De leraren betrekken de leerlingen, indien relevant, bij de evaluatie.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	◆
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	●
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	●

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in het kleuteronderwijs	Wiskunde in het lager onderwijs
Onderwijs en begeleiding op maat	◆	◆
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	●	◆
Effectieve feedback	●	●
Leerlingenevaluatie	◆	●

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in het kleuteronderwijs.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor wiskunde in het lager onderwijs.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF MET WERKPUNTEN
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: POSITIEF